

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 499/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] v [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou 4JUSTICE advokátska kancelária, s. r. o., Kominárska 2, 4, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka Mgr. Zuzana Maruniaková, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 CoKR 12/2015 z 31. januára 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 65/2018 z 30. apríla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED], o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka“ alebo „správca úpadcu“), ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoKR 12/2015 z 31. januára 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obdo 65/2018 z 30. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) zo 7. októbra 2013 okresný súd vyhlásil [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „úpadca“), a za správcu bola ustanovená obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], značka správcu [REDAKOVANÉ]. Predmetné uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku [REDAKOVANÉ] dňa 14. októbra 2013. Uznesením z 20. januára 2014 okresný súd odvolal z funkcie [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], a do funkcie [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (v súčasnosti [REDAKOVANÉ]). Predmetné uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku [REDAKOVANÉ] dňa 27. januára 2014.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh ďalej vyplýva, že listom z 20. januára 2014 si Sociálna poisťovňa, so sídlom v Bratislave, 29. augusta 8 – 10, Bratislava, IČO 30 807 484 (ďalej len „Sociálna poisťovňa“), prihlásila do konkurzného konania úpadcu sp. zn. 38 K 23/2013 pohľadávku proti podstate z titulu nezaplateného poistného na sociálne poistenie za obdobie október 2013 vo výške 105 642,30 € (ďalej aj „pohľadávka Sociálnej poisťovne“).

3.1 Správca úpadcu listom z 8. júla 2014 poprel, čo sa týka výšky sumy 105 642,30 € i čo sa týka právneho dôvodu, prihlásenú pohľadávku Sociálnej poisťovne proti podstate z titulu nezaplateného poistného na sociálne poistenie za obdobie október 2013 vo výške 105 642,30 €. Správca úpadcu poprel predmetnú pohľadávku z dôvodu, *„že pohľadávka síce vznikla po vyhlásení konkurzu z titulu sociálneho poistenia, dôchodkového sporenia, týkala sa však ostatných zamestnancov, teda tých zamestnancov, ktorým správca úpadcu žiadnu prácu neprideloval a ktorí nevykonávali činnosť v súvislosti s prevádzkovaním podniku úpadcu a teda nijakým spôsobom nespĺňala požiadavky uvedené v § 87 ods. 2 ZKR“*.

4. Sociálna poisťovňa 31. júla 2014 podala na okresnom súde proti sťažovateľke žalobu o určenie výšky a právneho dôvodu pohľadávky proti podstate. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 37 Cbi 85/2014 z 27. januára 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu Sociálnej poisťovne zamietol.

4.1 Sociálna poisťovňa proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že zmenil rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej časti a určil, že pohľadávka Sociálnej poisťovne vzniknutá z titulu nezaplateného poistného na sociálne poistenie za október 2013 v popretej časti 105 642,30 € je pohľadávkou proti podstate podľa ustanovenia § 87 ods. 2 písm. i) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“).

4.2 Sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala dovolanie, dôvodnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 432 ods. 1 písm. b) CSP. Najvyšší súd podané dovolanie napadnutým

uznesením odmietol podľa § 447 písm. f) s odôvodnením, že nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tvrdí, že „*Krajský súd v Trenčíne vo svojom rozhodnutí ako ani Najvyšší súd Slovenskej republiky neaplikoval relevantné ustanovenia ZKR [§ 88 pozn.] resp. subsumoval predmetný spor (výklad pojmu podnik, pozn.) pod ustanovenia Obchodného zákonníka (§ 5, pozn.) bez akéhokoľvek zdôvodnenia. Zároveň sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že Krajský súd v Trenčíne ako ani Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nevysporiadali s argumentáciou správcu úpadcu v odôvodnení svojich rozhodnutí. Tak Krajský súd v Trenčíne ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky obmedzili odôvodnenie svojho rozhodnutia iba na konštatáciu, že správca prevádzkoval podnik a odvolali sa na iný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn.: 3 Obdo 9/2017“; právny záver ktorého sťažovateľka považuje za nesprávny a rozporný vo vzťahu k právnej úprave obsiahnutej v zákone o konkurze a reštrukturalizácii [§ 87 ods. 2 písm. g) a h) a § 88 zákona o konkurze a reštrukturalizácii], tvrdiac, že samotná skutočnosť, že úpadca zamestnával ku dňu vyhlásenia konkurzu zamestnancov, ktorým však nepridieval prácu, neznamená, že bol hospodársky činným subjektom, a teda že prevádzkoval podnik. Zdôrazňuje, že napriek tomu, že krajský súd vo svojom napadnutom uznesení tvrdí, že nie je relevantné, či sťažovateľka pridievala zamestnancom prácu alebo nie, „v zmysle ustanovení ZKR (§ 87 ods. 2 písm. g) a h) ZKR) upravujúcich pracovnoprávne nároky zamestnancov ako pohľadávky proti podstate to zjavne relevantné je, nakoľko je tam explicitne vyjadrená podmienka pridávania práce zo strany správcu“.*

5.1 Tým, že sa krajský súd, ako aj najvyšší súd vo svojich napadnutých rozhodnutiach nevysporiadali s argumentáciou sťažovateľky prednesenou v konaní pred všeobecnými súdmi, ktorá mala zásadný význam vo vzťahu k prejednávanej veci a podstata ktorej spočívala v tvrdení, že sťažovateľka «*vykonala všetky relevantné úkony vyžadované ZKR a podnikateľská činnosť úpadcu bola dávno ukončená už ku dňu podania samotného návrhu na vyhlásenie konkurzu. Správca ihneď po vyhlásení konkurzu ukončil všetky pracovné pomery zamestnancov (ponechal v pracovnom pomere iba niektorých zamestnancov, ktorých mzdy aj odvody na sociálne poistenie sú riadne zaevidované v zozname pohľadávok proti podstate)*, neprevádzkoval podnik, nakoľko neboli

na to splnené podmienky v zmysle taxatívneho uvedenia podmienok podľa ZKR (§ 88, pozn.), neexistovali samotné zložky podniku (osobná - zamestnancom nebola pridelená nijaká práca v súvislosti s prevádzkovaním podniku, hmotná - stroje neslúžili na prevádzkovanie podniku, výroba bola zastavená a nehmotná) potrebné nato, aby vôbec bolo možné naplniť definíciu pojmu „podnik“ podľa Obchodného zákonníka, na ktorú sa odvolací súd vo svojom rozhodnutí odvolával», ako aj tým, že krajský súd i najvyšší súd na vec neaplikovali relevantnú právnu normu, teda že pri svojom rozhodovaní nevychádzali zo znenia § 87 ods. 2 písm. g) a h) a § 88 zákon o konkurze a reštrukturalizácii, došlo zo strany krajského súdu a najvyššieho súdu k namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv.

6. Osobitne vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka tvrdí, že najvyšší súd tým, že nepovažoval jej dovolanie za prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP s odôvodnením, že otázka nastolená sťažovateľkou už bola judikatúrne riešená, porušil ňou označené práva, keďže podľa jej názoru jedno rozhodnutie, na ktoré najvyšší súd vo svojom napadnutom uznesení poukázal (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 9/2017 z 27. septembra 2017), nevytvára ustálenú judikatúru, najmä za predpokladu, že je nesprávne (podľa názoru sťažovateľky, pozn.), keďže vychádza z nesprávnych právnych záverov, na ktoré sťažovateľka poukazovala v podanom dovolaní, a teda najvyšší súd sa mal jej dovolaním vecne zaoberať.

7. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 5 Odbo 65/2018 zo dňa 30.04.2019, právoplatným dňa 22.05.2019, porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.: 8 COKR/12/2015 zo dňa 31.01.2018, právoplatného dňa 12.04.2018, porušené bolo.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 5 Odbo 65/2018 zo dňa 30.04.2019 zrušuje.

4. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.: 8 CoKR/12/2015 zo dňa 31.01.2018 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania vo výške v sume 346,26 EUR, ktorú sú Krajský súd v Trenčíne a Najvyšší súd Slovenskej republiky povinní sťažovateľovi vyplatiť spoločne a nerozdielne na účet právneho zástupcu sťažovateľa, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Vec sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi

Liborovi Duřovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 schváleného 27. mája 2020 bola predbežne prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditš a Libor Duřa.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

14. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

15. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

16. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 36 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

20. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). K rovnakému záveru možno dospieť aj v súvislosti s namietaným porušením čl. 36 ods. 1 listiny, ktorý svojím obsahom zodpovedá zneniu čl. 46 ods. 1 ústavy.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

21. Ústavný súd považuje za žiaduce v rámci formulovania všeobecných východísk, ktoré tvoria ústavnoprávny základ jeho rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky, zdôrazniť, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktorých prioritnou úlohou je chrániť zákonnosť, mohol by nahradiť napadnuté právne názory všeobecného súdu iba v prípade, ak by bolo napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Skutkové a právne závery všeobecného súdu teda môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

22. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

23. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. III. ÚS 209/04).

24. Ústavný súd napriek primárnej konštatácii nedostatku svojej právomoci, vyplývajúcej z prednostnej právomoci dovolacieho súdu (čomu zodpovedá aj procesný postup sťažovateľky), pristúpil ku skúmaniu, či odôvodnenie právneho názoru vysloveného v napadnutom rozsudku krajského súdu je z ústavného hľadiska udržateľné a akceptovateľné. Taký prieskum vykonal na lepšie objasnenie dôvodov rozhodnutia o dovolaní podanom s námietkou nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, čo má priamu vecnú spojitosť právnym posúdením otázky podstatnej pre rozhodnutie (časť III.2 tohto odôvodnenia).

25. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť tým, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s jej námietkami vznesenými v jej vyjadrení k odvolaniu proti rozsudku okresného súdu (bližšie pozri bod 5 odôvodnenia), ako aj tým, že krajský súd na vec neaplikoval relevantnú právnu normu, teda že pri svojom rozhodovaní nevychádzal zo znenia § 87 ods. 2 písm. g) a h) a § 88 zákon o konkurze a reštrukturalizácii.

26. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v zásadnom uviedol:

«14. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, vykonal hodnotenie dôkazov a zo zisteného skutkového stavu vyvodil právny záver a s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov a zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení žalobu zamietol z dôvodu, že pohľadávka žalobcu uplatnená u správcu nie je pohľadávkou proti podstate podľa § 87 ZoKR, pretože súčasne nespĺňa aj vecné kritérium, ktorým je podľa § 87 ods. 2 písm. i) ZoKR súvis pohľadávky s prevádzkovaním podniku počas konkurzu a podľa 87 ods. 2 písm. k) ZoKR súvis pohľadávky so správou a speňažovaním majetku počas konkurzu.

15. Za podstatné odvolacie tvrdenie žalobcu považoval odvolací súd tvrdenie, že úpadca zamestnával zamestnancov aj po 15.10.2013, teda po vyhlásení konkurzu, nielen v priebehu mesiaca október 2013, ale aj nasledujúce mesiace, z čoho vyplýva, že bol jednoznačne hospodársky činným subjektom. V súvislosti so zamestnávaním a výkonom práce zamestnancov úpadcu po vyhlásení konkurzu vznikla úpadcovi zákonom stanovená povinnosť zaplatiť z vymeriavacieho základu zamestnancov poistné na sociálne poistenie. Nakoľko sa jedná o poistenie za zamestnancov úpadcu má toto poistenie súvis so správou majetku úpadcu, resp. s jeho speňažovaním a rovnako s prevádzkovaním podniku úpadcu. Z tohto dôvodu pohľadávka z titulu poisteného za obdobie október 2013 splňa podmienky na zaradenie medzi pohľadávky proti podstate v zmysle § 87 ods. 2 písm. i), event. písm. k) ZoKR. Toto odvolacie tvrdenie žalobcu podradil odvolací súd pod odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej

inštalácie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (do 30.06.2016 podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.)...

17. Odvolací súd sa nestotožnil v celom rozsahu s výkladom § 87 ods. 2 ZoKR uskutočneným súdom prvej inštalácie v rámci právneho posúdenia veci, pretože súd prvej inštalácie zo správnych skutkových záverov vyvodil čiastočne nesprávne právne závery. Za správny právny záver považoval odvolací súd záver súdu prvej inštalácie, že pohľadávka uplatnená žalobou proti správkyňi majetku úpadcu vznikla po vyhlásení konkurzu, čím bolo splnená požiadavka časového kritéria. Za nesprávny právny záver považoval odvolací súd právny záver o nesplnení vecného kritéria, ktorým žalobca odôvodňoval uplatnenie pohľadávky proti podstate predovšetkým podľa § 87 ods. 2 písm. i), príp. podľa § 87 ods. 2 písm. k) ZoKR. Pri posudzovaní splnenia vecného kritéria sa odvolací súd rešpektujúc stav právnej istoty zakotvený v článku 2 základných princípov Civilného sporového poriadku stotožnil s právnymi závermi vyslovenými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.09.2017 v konaní sp. zn. 3 Obdo/9/2017, v ktorom tento súd rozhodoval ako súd dovolací (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.10.2015, sp.zn. 1Sžo/37/2014 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.05.2017, sp.zn. 1Obo/22/2016). V odôvodneniach týchto rozhodnutí boli v súvislosti s podstatným odvolacím tvrdením žalobcu vyslovene názory a bol ustálený právny záver, že pohľadávky na poistnom za obdobie po vyhlásení konkurzu vyplácané zamestnancom, ktorým plynula výpovedná doba, je potrebné považovať za pohľadávky proti podstate, pričom je irelevantná skutočnosť, či im bola pridelená práca. Verejnoprávne peňažné povinnosti, ktoré vznikajú zo zákona v čase po vyhlásení konkurzu, je možné už len z dôvodu existencie procesnej prekážky upravenej v § 47 ods. 4 ZoKR (od 01.07.2016 upravenej v § 47 ods. 5 ZoKR), podľa ktorej súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným proti správcovi v súlade so ZoKR alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom (stranou sporu) namiesto úpadcu je správca, považovať za pohľadávku proti podstate. Zamestnanci úpadcu sú podľa pracovnoprávných predpisov stále považovaní za osoby v pracovnom pomere, pričom plynutie výpovednej doby nemá na ich postavenie žiaden vplyv. Z právneho hľadiska je tak irelevantné. Či im bola, alebo mohla byť pridelená akákoľvek práca podľa

pracovnej zmluvy súvisiaca, resp. nesúvisiaca s úkonmi spojenými s priebehom konkurzu. Predmetom prebiehajúceho incidenčného konania je rozhodnutie o verejnoprávnom nároku žalobcu, resp. o verejnoprávnej povinnosti úpadcu vyplývajúcej zo zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu. Z tejto skutočnosti je povinný súd v incidenčnom konaní vychádzať, na rozdiel od subjektívneho rozhodnutia správcu, že po vyhlásení konkurzu neprideľuje prácu zamestnancom úpadcu. Rozhodnutie žalovaného správcu ako zamestnávateľa (§ 56 ZoKR) vo vzťahu k zamestnancom úpadcu, že im po vyhlásení konkurzu neprideľuje prácu, predstavuje prekážku v práci na strane zamestnávateľa v zmysle Zákonníka práce, ktorá nemá vplyv na trvanie pracovného pomeru zamestnancov úpadcu ani na jeho povinnosť platiť poistné na sociálne poistenie za zamestnancov úpadcu. Rovnako nie je možné túto prekážku v práci na strane zamestnávateľa stotožňovať s tým, že nedochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Pojem „ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu“ je potrebné vykladať v zmysle definície podniku podľa § 5 Obchodného zákonníka s tým, že ak správca neuskutočnil relevantné úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti úpadcu, dochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Pohľadávky na poistnom na sociálne poistenie za zamestnancov úpadcu, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu a preto predstavujú pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. i) ZoKR. Uvedené platí aj v prípade, ak zamestnancom úpadcu správca po vyhlásení konkurzu neprideľoval žiadnu prácu a tiež, ak správca ukončil so zamestnancami úpadcu pracovný pomer a týmto zamestnancom plynie výpovedná doba.»

27. Podľa § 87 ods. 2 písm. i) zákona o konkurze a reštrukturalizácii pohľadávky proti všeobecnej podstate sú... pohľadávky na daniach, poplatkoch, clách, poistnom na zdravotné poistenie, poistnom na sociálne poistenie, príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie a príspevkoch na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu.

28. Podľa § 87 ods. 2 písm. g) zákona o konkurze a reštrukturalizácii pohľadávky proti všeobecnej podstate sú... mzda zamestnanca a ďalšie nároky zamestnanca z pracovnej zmluvy alebo z dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (ďalej len „pracovnoprávne nároky“), ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a za kalendárny mesiac, v ktorom bol konkurz vyhlásený, v sume určenej správcom alebo vyplývajúcej z dohody medzi zamestnancom a správcom, ktorému správca prideluje prácu v súvislosti so správou konkurznej podstaty.

29. Podľa § 87 ods. 2 písm. h) zákona o konkurze a reštrukturalizácii pohľadávky proti všeobecnej podstate sú... pracovnoprávne nároky zamestnanca, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a za kalendárny mesiac, v ktorom bol konkurz vyhlásený, v sume určenej správcom alebo vyplývajúcej z dohody medzi zamestnancom a správcom, ktorému správca prideluje prácu v súvislosti s prevádzkovaním podniku počas konkurzu.

30. Podľa § 88 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii správca s odbornou starostlivosťou zhodnotí možnosť pokračovať v prevádzkovaní podniku po vyhlásení konkurzu a podľa okolností ukončí prevádzkovanie podniku alebo pokračuje v prevádzkovaní podniku v súlade s týmto zákonom a inými osobitnými predpismi. V prevádzkovaní podniku môže správca pokračovať, len ak

a) je schopný v lehote splatnosti uhrádzať pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. i); súd na návrh veriteľa takejto pohľadávky proti podstate uloží správcom povinnosť ukončiť prevádzkovanie podniku, ak zistí, že správca je viac ako dva mesiace po lehote splatnosti s úhradou týchto pohľadávok proti podstate,

b) v dôsledku prevádzkovania podniku sa podstatným spôsobom nezmenší hodnota oddelenej podstaty; súd na návrh dotknutého zabezpečeného veriteľa uloží správcom povinnosť ukončiť prevádzkovanie podniku, ak zistí, že v dôsledku prevádzkovania podniku sa znižuje hodnota jeho oddelenej podstaty, a

c) v dôsledku prevádzkovania podniku dosiahne pre veriteľov vyššiu mieru uspokojenia ich pohľadávok, ako keby prevádzkovanie podniku ukončil; prevádzkovanie podniku sa musí obmedziť na nevyhnutný rozsah potrebný na dosiahnutie tohto účelu.

31. Podľa § 5 Obchodného zákonníka podnikom sa na účely tohto zákona rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.

32. Ústavný súd z hľadiska argumentov sťažovateľky preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup krajského súdu nemajúci oporu v zákone.

33. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, že krajský súd považoval v prípade pohľadávky Sociálnej poisťovne prihlásenej do konkurzu na majetok úpadcu za preukázané, že predmetná pohľadávka spĺňala časové, ako aj vecné kritérium k tomu, aby ju bolo možné zaradiť medzi pohľadávku proti všeobecnej podstate v zmysle § 87 ods. 2 písm. i) zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V danom prípade nebolo sporné splnenie požiadavky časového kritéria pohľadávky, teda že pohľadávka Sociálnej poisťovne uplatnená žalobou vznikla po vyhlásení konkurzu. Pokiaľ ide o splnenie vecného kritéria pohľadávky, teda že prihlásená pohľadávka súvisí s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, za podstatné v danom prípade krajský súd považoval tvrdenie žalobcu, že úpadca zamestnával zamestnancov aj po 15. októbri 2013, teda po vyhlásení konkurzu, z čoho je podľa názoru krajského súdu možné vyvodiť záver o prevádzkovaní podniku úpadcu po vyhlásení konkurzu, pričom zdôraznil, že skutočnosť, či týmto zamestnancom zo strany úpadcu, resp. správcu konkurznej podstaty bola alebo nebola pridelená práca, považoval za irelevantnú, v súvislosti s čím poukázal aj na rozhodnutie najvyššieho súdu (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 9/2017 z 27. septembra 2017), ktorý v uvedenej veci podobne ako krajský súd dospel k rovnakému právnomu záveru (bližšie pozri bod 26 odôvodnenia).

34. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky týkajúcu sa absencie dostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k jej argumentácii, že ako správkyňa vykonala všetky relevantné úkony smerujúce k ukončeniu prevádzky podniku, ktoré spočívali v tom, že *„ihneď po vyhlásení konkurzu ukončila všetky pracovné*

pomery zamestnancov vo vzťahu k úpadcovi“, a týmto zamestnancom následne nepridela žiadnu prácu, pričom si ponechala v pracovnom pomere iba niektorých zamestnancov, ktorým pridela prácu v súvislosti so správou konkurznej podstaty a ktorých mzdy aj odvody na sociálne poistenie sú riadne zaevidované v zozname pohľadávok proti podstate, v dôsledku čoho úpadca nebol hospodársky činným subjektom, k tomu ústavný súd ďalej uvádza:

34.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že sťažovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu skutočne namietala, že ako správca konkurznej podstaty úpadcu po tom, ako bola ustanovená do tejto funkcie, vykonala úkony, ktoré mali viesť k ukončeniu prevádzky podniku po vyhlásení konkurzu. Z predmetného odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, že úkon, ktorý sťažovateľka považovala za úkon, ktorým malo dôjsť k ukončeniu prevádzky podniku úpadcu, spočíval v tom, *„že splnomocnila povereného zamestnanca na uzatváranie dohôd o skončení pracovného pomeru, výpovedi s jednotlivými zamestnancami úpadcu a uzatvoril dohody o vykonaní práce s niektorými bývalými zamestnancami úpadcu za účelom správy a inventarizácie majetku úpadcu po vyhlásení konkurzu*“. Ústavný súd dodáva, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ako aj z vyjadrení sťažovateľky nevyplýva, že by u zamestnancov úpadcu, vo vzťahu ku ktorým si Sociálna poisťovňa prihlásila pohľadávku proti podstate z dôvodu nezaplateného poistného na sociálne poistenie za október 2013, došlo v októbri 2013 k ukončeniu pracovného pomeru. Práve naopak, z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva len tá skutočnosť, že sťažovateľka zamestnancom úpadcu, vo vzťahu ku ktorým si Sociálna poisťovňa prihlásila pohľadávku proti podstate z dôvodu nezaplateného poistného na sociálne poistenie za október 2013, po vyhlásení konkurzu nepridela žiadnu prácu. Uvedená skutočnosť bola v konečnom dôsledku aj dôvodom, pre ktorý sťažovateľka pohľadávku Sociálnej poisťovne poprela (bližšie pozri bod 3 odôvodnenia).

34.2 V danom prípade krajský súd pri svojom rozhodovaní dospel k záveru a tento svoj názor ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, že úpadca tým, že zamestnával zamestnancov aj po vyhlásení konkurzu, teda disponoval osobnostnou zložkou podnikania, hoci týmto zamestnancom nepridela prácu, prevádzkoval podnik úpadcu po vyhlásení konkurzu. Skutočnosť, že krajský súd sa vo svojom napadnutom uznesení výslovne

nevyjadril k predmetnej námietke sťažovateľky, teda že neuviedol, že už citovaným úkonom zo strany sťažovateľky nedošlo k ukončeniu prevádzky podniku po vyhlásení konkurzu, tak ako sa mylne domnieva sťažovateľka, neznamená, že jeho postoj k tejto námietke sťažovateľky z obsahu napadnutého rozsudku jednoznačne nevyplýva.

35. K námietke sťažovateľky, že napadnutým rozsudkom krajského súdu boli porušené sťažovateľkou označené práva z dôvodu, že krajský súd na vec neaplikoval relevantné právne normy [§ 87 ods. 2 písm. g) a h) a § 88 zákona o konkurze a reštrukturalizácii], ale v rozpore s ich znením dospel k záveru, že sťažovateľka prevádzkuje podnik úpadcu po vyhlásení konkurzu, ústavný súd uvádza:

35.1 Zákon o konkurze a reštrukturalizácii v § 88 ods. 1 upravuje podmienky, za splnenia ktorých je správca oprávnený pokračovať v prevádzkovaní podniku po vyhlásení konkurzu. Sťažovateľka tvrdí, že v danom prípade s poukazom na § 88 zákona o konkurze a reštrukturalizácii s odbornou starostlivosťou zhodnotila možnosť pokračovať v prevádzkovaní podniku a dospela k záveru, že zákonom ustanovené podmienky na prevádzkovanie podniku po vyhlásení konkurzu splnené nie sú a prevádzkovanie podniku je potrebné ukončiť. Ústavný súd konštatuje, že samotná skutočnosť, že v prípade sťažovateľky neboli splnené podmienky na prevádzkovanie podniku úpadcu po vyhlásení konkurzu, automaticky neznamená, že prevádzkovanie podniku sa zo zákona zastavuje. Práve správca konkurznej podstaty je tým subjektom, ktorý je oprávnený a zároveň povinný vykonať všetky nevyhnutné úkony potrebné na ukončenie prevádzky podniku v prípade, ak dôjde k záveru, že na prevádzku podniku po vyhlásení konkurzu nie sú splnené zákonom ustanovené podmienky. Uvedené potvrdzuje aj samotné znenie § 88 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, z ktorého vyplýva, že v prípade, ak nie sú splnené podmienky na prevádzkovanie podniku po vyhlásení konkurzu, je súd na návrh oprávnenej osoby oprávnený uložiť správcovi povinnosť ukončiť prevádzkovanie podniku. S poukazom na uvedené tak záver krajského súdu o tom, že sťažovateľka prevádzkuje podnik po vyhlásení konkurzu aj napriek tomu, že na jeho prevádzku nie sú splnené zákonom ustanovené podmienky, neznamená, že právny záver súdu je v rozpore so znením § 88 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

35.2 K podobnému záveru dospel ústavný súd aj v prípade § 87 ods. 2 písm. g) a h) zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Predmetné ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii upravujú podmienky, za splnenia ktorých je možné mzdy zamestnancov a pracovnoprávných nárokov zamestnancov, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, považovať za pohľadávky proti všeobecnej podstate. Jednou z podmienok, splnenie ktorej je nevyhnuté na to, aby bolo možné mzdy zamestnancov a ďalšie nároky zamestnancov považovať za pohľadávku proti všeobecnej podstate podľa § 87 ods. 2 písm. g) zákona o konkurze a reštrukturalizácii, je skutočnosť, že ide o zamestnancov, ktorým správca prideliuje prácu v súvislosti so správou konkurznej podstaty. Jednou z podmienok, splnenie ktorej je nevyhnuté na to, aby bolo možné pracovnoprávne nároky zamestnancov považovať za pohľadávku proti všeobecnej podstate podľa § 87 ods. 2 písm. h) zákona o konkurze a reštrukturalizácii, je skutočnosť, že ide o zamestnancov, ktorým správca prideliuje prácu v súvislosti s prevádzkovaním podniku počas konkurzu. V danom prípade bolo napadnutým rozsudkom krajského súdu určené, že pohľadávka Sociálnej poisťovne je pohľadávkou proti všeobecnej podstate podľa ustanovenia § 87 ods. 2 písm. i) zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktoré splnenie podmienky spočívajúce v pridelení práce zamestnancom v súvislosti s prevádzkovaním podniku počas konkurzu explicitne nevyžaduje. Pokiaľ teda krajský súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že pohľadávka Sociálnej poisťovne je pohľadávkou proti všeobecnej podstate podľa ustanovenia § 87 ods. 2 písm. i) zákona o konkurze a reštrukturalizácii a na prípad sťažovateľky pre účely posúdenia splnenia podmienok pre vyslovenie záveru o tom, či pohľadávka Sociálnej poisťovne je alebo nie je pohľadávkou proti všeobecnej podstate, neaplikoval § 87 ods. 2 písm. g) a h) zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý upravuje podmienky, za splnenia ktorých je možné mzdy zamestnancov a pracovnoprávne nároky zamestnancov, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, považovať za pohľadávky proti všeobecnej podstate, teda ustanovenia, predmetom ktorých je úprava podmienok pre iný druh nároku ako toho, ktorý si v danom prípade uplatnila Sociálna poisťovňa, ústavný súd považuje tento záver krajského súdu za ústavne akceptovateľný.

35.3 V nadväznosti na uvedené tak ústavný súd považuje túto námietku sťažovateľky za neopodstatnenú.

36. S poukazom na uvedené ústavný súd dodáva, že skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu v napadnutom rozsudku nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

37. Z citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

38. Ústavný súd, ako vyplýva z okolností uvedených v bode 24 tohto odôvodnenia, ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie, zároveň však pri podpornom (vo vzťahu k časti III.2 tohto

odôvodnenia) vecnom prieskume nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

39. K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť tým, že najvyšší súd odmietol sťažovateľke poskytnúť ochranu v rámci dovolacieho konania, keď dovolanie smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol, v dôsledku čoho považuje sťažovateľka napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za nesprávne a svojvoľné, a teda také, ktorým došlo k porušeniu ňou označených práv.

40. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní.

41. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu, samozrejme, mimo kritérií ústavnej neudržateľnosti posúdenia prípustnosti dovolania najvyšším súdom. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

42. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by v danom prípade signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

43. V rámci skúmania podmienky prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd skúmal námietky sťažovateľky založené na tvrdení, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je nedostatočne odôvodnené, nesprávne a arbitrárne. K dovolaniu sťažovateľky v tejto časti najvyšší súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia viedol:

„19. Podľa § 420 písm. f) C.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) C.s.p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú:

1/ nesprávny procesný postup súdu.

2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň

3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Pod pojmom nesprávny procesný postup je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr.: právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisky, právo vyjadriť sa návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom vo svojom materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol strane rozsudok doručený do vlastných rúk. Naopak medzi tieto práva nepatri právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Pre prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) C.s.p.

musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces.

22. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu má všetky zákonom požadované náležitosti, uvedené v § 393 C.s.p. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, zhrnul podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov konania, zaujal stanovisko k odvolacím námietkam a jasne a zreteľne vysvetlil, v čom považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu tak nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety zjednocujúceho stanoviska R2/2016, ktorá sa týka len celkom ojedinelých prípadov, keď rozhodnutie odvolacieho súdu buď vôbec neobsahuje odôvodnenie, alebo je rozporuplné a stručné tak, že z jeho obsahu nie je zrejmé, prečo odvolací súd rozhodol tak, ako rozhodol, čo zjavne nie je tento prípad. Preto dovolanie žalobcu v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p. nie je prípustné.“

43.1 S prihliadnutím na citovanú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, z ktorého vyplýva, že najvyšší súd (aj keď formálne nezistil v námietke uplatniteľný dôvod dovolania) považoval odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, z ktorého sú zrejmé podstatné skutkové a právne argumenty účastníkov konania, právny záver krajského súdu vo veci samej, ako aj dôvody, ktoré ho k uvedenému záveru viedli, za dostatočne odôvodnené. Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie najvyššieho súdu obsiahnuté v napadnutom uznesení je v tejto časti síce stručné, avšak predstavuje vecný prieskum [ktorý bolo z hľadiska ústavne konformného použitia ustanovenia § 420 písm. f) CSP potrebné vykonať]. Vzhľadom na skutočnosť, že aj ústavný súd dospel k záveru, že námietky vznesené sťažovateľkou v dovolaní týkajúce sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ako aj pochybenia krajského súdu spočívajúce v tom, že krajský súd na vec neaplikoval relevantnú právnu normu, sú neopodstatnené (k uvedenému pozri aj body 34 a 35 odôvodnenia), uzatvára, že nedostatok obsiahnutého odôvodnenia v danom prípade nie je ústavne relevantný, a teda spôsobilý spochybniť konformitu záverov napadnutého uznesenia s ústavou.

44. K podmienke prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. b) CSP, na ktorú poukazovala sťažovateľka vo svojom dovolaní, existenciu ktorej sťažovateľka v danom prípade odôvodňovala tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, na ktorú v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neexistuje ustálený právny názor, keďže jedno rozhodnutie, obsahom ktorého je síce riešenie právnej otázky nastolenej sťažovateľkou, nevytvára ustálenú judikatúru, a teda stav, na základe ktorého by bolo možné odmietnuť dovolanie sťažovateľky v tejto časti ako neprípustné, najmä za predpokladu, že rozhodnutie, od záverov ktorého sa krajský súd v danom prípade neodklonil, je nesprávne (podľa názoru sťažovateľky, pozn.) a vychádza z nesprávnych právnych záverov, na ktoré sťažovateľka poukazovala v podanom dovolaní, najvyšší súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia uviedol:

«27. Dovolací súd pri riešení predloženej otázky vychádzal z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd poukázal v bode 17. okrem iného aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. septembra 2017, sp. zn. 3Obdo/9/2017, pretože obsahovalo k ust. § 87 ZoKR právny záver zhodný so záverom vysloveným odvolacím súdom v tomto rozhodnutí.

28. Dovolací súd k uvedenému postupu odvolacieho súdu uvádza, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. septembra 2017, sp. zn. 3Obdo/9/2017 bolo zverejnené ako súdne rozhodnutie zásadného významu v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 09/2018 pod č. 94/18, ktorým bol zaujatý k uvedenej právnej otázke tento právny záver „Pohľadávky na poisťovníku na sociálne poistenie na zamestnancov úpadcu v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, a preto predstavujú pohľadávky proti všeobecnej podstate v zmysle ust. § 87 ods. 2 písm. i/ zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení zmien a doplnkov. Platí to aj v prípade, ak zamestnancom úpadcu správca konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu neprideloval žiadnu prácu a tiež, ak správca ukončil so zamestnancami úpadcu pracovný pomer a plynie im výpovedná doba.“

29. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že otázka odvolateľky je judikátorne riešená a publikovaná v Zbierke stanovísk a rozhodnutí. Čo zabezpečuje jednotu uplatnenia ustanovenia § 87 ZoKR v rovnakých prípadoch. Ak odvolací súd toto publikovane

rozhodnutie rešpektoval a v napadnutom rozhodnutí zohľadnil, nie je preto dôvodné tvrdenie žalovanej v dovolaní, že ide o otázku, ktorá nebola riešená dovolacím súdom a prípustnosť dovolania z tohto dôvodu nie je daná.»

44.1 Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie najvyššieho súdu obsiahnuté v jeho napadnutom uznesení v tejto časti napĺňa atribúty ústavne udržateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia. K argumentácii sťažovateľky obsiahnutej v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP ústavný súd uvádza, že podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Civilný sporový poriadok v súvislosti s vyslovením záveru o prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) explicitne vyžaduje právny stav, keď právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ešte nebola vyriešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. V okolnostiach daného prípadu je zrejmé (čo potvrdila aj sťažovateľka v ústavnej sťažnosti, pozn.), že právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie krajského súdu, bola riešená najvyšším súdom, konkrétne v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 9/2017 z 27. septembra 2017, na čo vo svojom napadnutom rozsudku poukazuje nielen krajský súd, ale zároveň aj najvyšší súd, ktorý v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia zároveň zdôraznil, že predmetné rozhodnutie bolo zverejnené ako súdne rozhodnutie zásadného významu v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 09/2018 pod č. 94/18. V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo 6. marca 2017, v ktorom tento uviedol, že „*ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu*“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, tak ako to bolo aj v danom prípade, a dodáva, že skutočnosť, že sťažovateľka má na vec iný právny názor, nepostačuje samo osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

44.2 V nadväznosti na uvedené tak ústavný súd považuje túto námietku sťažovateľky za neopodstatnenú.

45. Po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup a jeho závery mohli zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

46. Z citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07)

47. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

48. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite, resp. návrhu ústavnej sťažnosti, nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu